

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

Wereld

Opgave 1 – Gentrification in Williamsburg (New York)

1 maximumscore 2

de drie steden	economisch	politiek	cultureel
New York	x	(x)	x
Washington		x	
Los Angeles	x		x

indien ingevuld als in bovenstaande tabel	2
indien door het verplaatsen, het weglaten of het toevoegen van één kruisje een verder foutloze tabel ontstaat	1
alle andere antwoorden	0

2 maximumscore 2

- Een juiste ontwikkeling op mondiale schaal is: het uitschuiven van industrie naar lagelonenlanden 1
- Juiste ontwikkelingen op lokale schaal zijn: 1
 - Er werden nieuwe bedrijventerreinen ingericht met meer ruimte, verder van de stadscentra af.
 - Er kwam meer aandacht voor de vervuilende gevolgen van industrie in de stad.

3 maximumscore 2

Juiste kenmerken zijn:

- de ligging vlak bij Manhattan / het CBD
- de aanwezigheid van industrieel erfgoed

per juist kenmerk 1

4 maximumscore 2

Uit de uitleg moet blijken dat

- door de komst van kunstenaars de wijk hip/trendy werd (oorzaak) 1
- waardoor nieuwe jonge, rijke bewoners/yuppies werden aangetrokken en er luxere voorzieningen kwamen (gevolg) 1

Opmerking

Alleen als bij het gevolg zowel de verandering in de bewonerssamenstelling als de verandering in het aanbod aan voorzieningen juist genoemd zijn 1 scorepunt toekennen.

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

Opgave 2 – Handelspartners van Nederland

5 maximumscore 1

Het juiste verband is:

Naarmate de afstand van de afgebeelde landen tot Nederland kleiner is, is de waarde/omvang van de handel met Nederland groter.

of

Naarmate de afstand van de afgebeelde landen tot Nederland groter is, is de waarde/omvang van de handel met Nederland kleiner.

6 maximumscore 1

het Verenigd Koninkrijk en Frankrijk

Opmerking

Alleen als beide landen genoemd zijn 1 scorepunt toekennen.

7 maximumscore 2

- China 1
- Het exportpakket van dit land bevat (relatief) veel industrieproducten 1

8 maximumscore 2

- Noorwegen en Rusland 1
- aardolie en aardgas 1

Opmerking

Alleen als beide landen juist zijn 1 scorepunt toekennen.

Alleen als beide producten juist zijn 1 scorepunt toekennen.

9 maximumscore 2

1 waar

2 niet waar

3 waar

indien drie antwoorden juist 2

indien twee antwoorden juist 1

indien één of geen antwoord juist 0

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

Aarde

Opgave 3 – Opbouw en afbraak van de Schotse Hooglanden

10 maximumscore 2

- Juiste gebieden op de Euraziatische plaat zijn: 1
 - het Scandinavisch Hoogland / Noorwegen
 - (Noord-)Ierland
- Juiste gebieden op een andere plaat zijn: 1
 - (het oosten van) Groenland
 - (het oosten van) Canada / Newfoundland / Nova Scotia / New Brunswick
 - Maine

11 maximumscore 2

Uit de uitleg moet blijken dat

- voordat het Caledonisch gebergte ontstond subductie (van een oceanische korst) plaatsvond, terwijl tijdens het ontstaan van dit gebergte twee continentale platen met elkaar botsten (oorzaak) 1
- waardoor vóór het ontstaan wel magma opsteeg richting het aardoppervlak en tijdens het ontstaan niet meer (gevolg) 1

12 maximumscore 3

- Juiste metamorfe gesteenten zijn: 1
 - leisteen
 - marmer
 - kwartsiet
 - gneis

Uit het antwoord moet blijken dat

- gesteenten onder invloed van hoge druk en/of hoge temperatuur van (chemische) samenstelling veranderen 1
- de metamorfe gesteenten in de Schotse Hooglanden door (langdurige) verwerking en/of erosie aan het aardoppervlak zijn komen te liggen 1

13 maximumscore 2

- landijs / glaciale erosie 1
- kaartblad 73 1

14 maximumscore 1

Ft. William en Inverness

Opmerking

Alleen als beide plaatsen juist zijn 1 scorepunt toekennen.

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

Opgave 4 – Zeestromen en klimaat

15 maximumscore 2

- verschillen in temperatuur 1
- verschillen in zoutgehalte 1

16 maximumscore 2

Uit de beschrijving moet blijken dat

- er sprake is van hoge luchtdruk boven de circulerende zeestromen 1
- en ten noorden van de evenaar de lucht met de wijzers van de klok mee draait rond een hogedrukgebied en ten zuiden van de evenaar tegen de wijzers van de klok in (waardoor ook de zeestromen op deze wijze circuleren) / ten noorden van de evenaar de lucht die wegstroomt uit het hogedrukgebied een afwijking naar rechts krijgt en ten zuiden van de evenaar een afwijking naar links 1

17 maximumscore 2

Madrid - d

New York - a

San Francisco - b

Tokyo - c

- indien vier antwoorden juist 2
- indien drie of twee antwoorden juist 1
- indien één of geen antwoord juist 0

altijd 2 scorepunten toekennen ongeacht het gegeven antwoord.

Toelichting

In de vraag wordt verwezen naar bron 2, die echter niet in het bronnenboekje voorkomt.

18 maximumscore 3

Een juiste beschrijving bevat de volgende elementen:

- Voor de oostkust van Zuid-Amerika bevindt zich een warme zeestroom / relatief warm water, voor de westkust een koude zeestroom / relatief koud water 1
- De oostkust van Zuid-Amerika staat onder invloed van aanlandige wind, de westkust staat onder invloed van aflandige wind 1
- De lucht moet bij de oostkust van Zuid-Amerika stijgen tegen een gebergte (loefzijde), bij de westkust daalt de lucht vanaf een gebergte (lijzijde) 1

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

Zuidoost-Azië

Opgave 5 – Stuwdammen in Myanmar

19 maximumscore 2

- Er is veel reliëf / Het is er bergachtig 1
- In Kachin komen veel aardbevingen voor / Kachin ligt in de buurt van een plaatgrens 1

20 maximumscore 3

- Juiste negatieve gevolgen op lokale/regionale schaal zijn: 1
 - Er zullen dorpen en/of landbouwgrond onder water worden gezet.
 - Het ecosysteem zal aangetast worden (omdat er een stuwmeer ontstaat).
- Een juist negatief gevolg op de schaal van het stroomgebied van de Irrawaddy is: er wordt minder (vruchtbaar) slib afgezet in de (midden- en) benedenloop 1
- Een juist positief gevolg op de schaal van het stroomgebied van de Irrawaddy is: het overstromingsgevaar in de (midden- en) benedenloop neemt af 1

21 maximumscore 3

Een juiste redenering is:

- Multinationale ondernemingen hebben hun (arbeidsintensieve) productieafdelingen de laatste decennia naar China verplaatst 1
- hierdoor is de welvaart / economie / industriële productie in China gegroeid 1
- zodat China een groeiende behoefte heeft gekregen aan energie (die onder andere geïmporteerd kan worden uit landen als Myanmar) 1

22 maximumscore 1

de Europese Unie, de ASEAN

Opmerking

Alleen als beide regio's genoemd zijn 1 scorepunt toekennen.

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

Opgave 6 – Zuidoost-Azië en Sub-Sahara Afrika

23 maximumscore 2

- Juiste atlaskaarten bij armoede zijn: 1
 - 208G
 - 213A
- Juiste atlaskaarten bij onderwijs zijn: 1
 - 210A
 - 211A
 - 211C

Opmerking

Alleen als per thema twee juiste kaarten zijn genoemd 1 scorepunt toekennen.

24 maximumscore 2

Juiste redenen zijn:

- Door agrarische transitie werd de binnenlandse voedselvoorziening veiliggesteld / waren landen niet meer afhankelijk van de import van voedsel.
- Door agrarische transitie kwamen werknemers beschikbaar voor andere economische activiteiten / industrialisatie.

per juiste reden 1

25 maximumscore 2

Uit de uitleg moet blijken dat

- het geboortecijfer (en het sterftcijfer) is gedaald (oorzaak) 1
- waardoor er in verhouding meer mensen zijn in de productieve leeftijd / de demografische druk is afgenomen (gevolg) 1

26 maximumscore 3

- Maleisië 1

Een juiste redenering is:

- Maleisië en Thailand waren politiek gezien redelijk stabiel, terwijl landen als Vietnam en Cambodja te kampen hadden met de naweeën van oorlogen/conflicten / nog een tijd communistisch waren 1
- zodat multinationale ondernemingen hun productieafdelingen eerder naar Maleisië en Thailand verplaatsten / de exportgeoriënteerde industrialisatie in Maleisië en Thailand eerder op gang kwam / in Maleisië en Thailand al eerder grote buitenlandse investeringen werden gedaan 1

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

Leefomgeving

Opgave 7 – De Maas van bron tot monding

27 maximumscore 2

- a verval
- b debiet
- c vertragingstijd / retentie(tijd)

indien drie antwoorden juist	2
indien twee antwoorden juist	1
indien één of geen antwoord juist	0

28 maximumscore 2

Uit de uitleg moet blijken dat

- het (neerslag)water in het hoogveengebied lang wordt vastgehouden (oorzaak) 1
- waardoor de afvoerpiek afgevlakt wordt / een langere passageduur heeft (gevolg) 1

29 maximumscore 3

- Bij Mook botst de Maas op de stuwwal van Nijmegen 1
- Door het gebruik van de Beerse Overlaat werd het regiem stroomafwaarts regelmatig 1
- Dit is vergelijkbaar met het onderdeel 'bergen' uit de drietrapsstrategie 1

30 maximumscore 2

Uit de redenering moet blijken dat

- tijdens een zware storm (de Maeslantkering en de Haringvlietsluizen gesloten zijn en) de Maas zijn water niet op zee kwijt kan 1
- zodat overtollig water tijdelijk opgeslagen kan worden in het Volkerak 1

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

Opgave 8 – Wijken en spoor in Delft

31 maximumscore 1

- a Voordijkshoorn
- b Binnenstad
- c Voorhof

32 maximumscore 2

- a Voorhof
- b Binnenstad
- c Hof van Delft
- d Tanthof-West

indien vier antwoorden juist	2
indien drie antwoorden juist	1
indien minder dan drie antwoorden juist	0

33 maximumscore 3

- stelling 2 1

Juiste redeneringen zijn:

- Uit de wijken rond de binnenstad / de arbeiderswijken en de na-oorlogse wijken zijn veel rijkere bewoners weggetrokken 1
- waardoor het gemiddeld besteedbaar inkomen per huishouden in deze wijken nu lager ligt dan in de binnenstad en de wijken die gebouwd zijn na 1990 1

of

- in de binnenstad hebben zich de laatste decennia veel nieuwe rijke bewoners gevestigd (en in de na-oorlogse wijken niet) 1
- zodat het gemiddeld besteedbaar inkomen per huishouden nu hoog is in de binnenstad en de wijken die gebouwd zijn na 1990, maar laag is in de wijken die daar tussen liggen. 1

34 maximumscore 2

- Lokale schaal: het spoor gaat dwars door de stad / het spoor zorgt in de stad voor geluidsoverlast 1
- Regionale schaal: het spoor bij Delft is een flessenhals in het regionale treinverkeer / bij Delft Zuid kunnen treinen elkaar niet inhalen 1

Bronvermeldingen

Opgave 1

bron 1 en 2 vrij naar: Aalst, van, I. en R. van Melik, The epicenter of cool, in Geografie, januari 2012

bron 3 vrij naar: www.flickr.com/photos/deprimer

Opgave 2

bron 1 vrij naar: CBS

Opgave 3

bron 1 vrij naar: Toghili, P., The Geology of Britain

bron 2 bron: <http://4.bp.blogspot.com>

bron 3 vrij naar: Toghili, P., The Geology of Britain

Opgave 4

bron 1 vrij naar: www.klimadiagramme.de

Opgave 5

bron 1 vrij naar: www.burmariversnetwork.org

bron 2 vrij naar NRC, 30 september 2011 en www.ash.harvard.edu

Opgave 6

bron 1 vrij naar: NRC, 15 december 2011 en Tracking Development Rapport

Opgave 7

bron 1 vrij naar: www.langsdemaas.nl

Opgave 8

bron 1 vrij naar: www.delft.nl en www.spoorzonedelft.nl

bron 2 vrij naar: www.delft.nl

bron 3 bron: CBS

bron 4 vrij naar: www.prorail.nl en www.delft.nl